

გამარჯობა

ბევრი ნაყოფიანი დაბრუნებაში, კაპიტალურ დაბრუნებაში დაგვიგვამო, მშენებლობის ორგანიზაციაში. პირდაპირ უნდა ითქვას, ვერ კიდევ ნელა და ძვირად ვაშენებთ, წლითობით ვერ ვაყვარებთ საწარმოო სიძლიერეთა ამოქვეყნების დავალებებს, კვლავ დღეობს დაუწყვეტელი მშენებლობათა მოქვლიანობა. ამავე დროს უნდა აღინიშნოს, რომ სამშენებლო და სამონტაჟო ორგანიზაციებმა ბევრმა კოლექტივებმა სერიოზულ წარმატებებს მიაღწია მშენებლობის დარგებში. ისინი მოკლე ვადებში აშენებენ დიდ საწარმოებს, ამასთან კარგი ხარისხისა, ამცირებენ სამშენებლო და სამონტაჟო სამუშაოთა ღირებულებას. მშენებელთა მიერ ახვეული კოლექტივების მუშაობის გამოცდილება ცხადყოფს, რომ კაპიტალური მშენებლობის დარგში დიდი გამოყვანილებული რესურსები გვაქვს.

1965 წელს ხალხის სხობების ღონის ახალეზი ორგანიზაციის შესახებ

წარმოების დასახლო განვითარება, საზოგადოებრივი შრომის ნაყოფიერების გაძლიერება და კრიზისული შემოქცევის ზრდა შესაძლებლობას გვაძლევს 1965 წლის გეგმის პროექტში განვითარების წინადადებას ხალხის კეთილდღეობის გაუმჯობესების ტექნიკის დანერგვაში. გეგმის პროექტის შემუშავებისას პარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა და მთავრობამ ყოველმხრივ განიხილეს ამ რეზოლუციის საკითხი, რომელიც შეიძლება მოხმარდეს ხალხის ცხოვრების ღონის ახალეზი, და მიიღეს გადაწყვეტილება, რომ გეგმის პროექტში გათვალისწინებულ მისახლოების რეალური შემოსავლის გაძლიერება 1965 წელს 7 და მეტი პროცენტით ერთ კაცზე გაზარდოს. ეს რეალური შემოსავლის დიდი მატება, იგი ერთობლივად უფრო აღემატება 1959-1964 წლების საშუალო წლიურ მატებას.

ჩვენს გეგმაში ხალხის კეთილდღეობის გაუმჯობესებას გვხვდება და საშუალებები რომ განვსაზღვრავთ, ვაშენებრე უნდა ვხელოვანდეთ საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის პროგრამის ამ დებულებით, რომ, როცა სულ უფრო იზრდება მოსახლეობის საზოგადოებრივი ფონდების რაოდენობა, სოციალისტური პრობლემა ხალხის მოთხოვნის დაკმაყოფილების ძირითადი წყაროა ანაზღაურება შრომის მიხედვით, რასაც საფუძვლად უდევს სოციალისტური პრინციპები.

მოსახლეობის რეალური შემოსავალი 1965 წელს გააზრდება უწინარეს ყოვლისა შრომის ანაზღაურების გაძლიერების გზით. დასახულია 4,5 პროცენტით გაძლიერება მუშათა და მოსამსახურეთა საშუალო ხელფასი, მაშინ როცა უკანასკნელ ექვს წელიწადში ხელფასის ზრდამ შეადგინა საშუალოდ 2,4 პროცენტს წელიწადში. ამასთან მუშათა და მოსამსახურეთა რიცხვი ერთ წელიწადში 2 მილიონ 800 ათასით გაძლიერდება და მიიღებს 76 მილიონს. გაეცლებიან მეტ შემოსავალს მიიღებენ კოლმეურნეები კოლმეურნეობათა საზოგადოებრივი მეურნეობისგან.

უკანასკნელ წლებში დიდი მუშაობა იქნა გაწეული იმისათვის, რომ გაძლიერდეს და მოქსოვიდეს მთლიან მუშაობის მუშათა ხელფასი, მშენებლობაში, სოფლის მეურნეობისა და ტრანსპორტის სახელმწიფო საწარმოებში.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს წინასწარ მიიღო კანონი მასწავლებლისა, ექიმთა და იმ დარგების სხვა მუშათა ხელფასის მომატების შესახებ, რომლებიც უშუალოდ ემსახურება მოსახლეობას.

უნდა მოვასწინო უმაღლეს საბჭოს, რომ კანონის შემადგენლობის ანაზღაურების ახალი პრობლემა შემოღვევებოდა 1964 წლის ოქტომბერში ყველა იმ დარგის მუშაკებისათვის, რომლებიც მოსახლეობას ემსახურება საბჭოთა კავშირის ჩრდილოეთ რაიონებში, ხოლო 1964 წლის 1 ნოემბრიდან — განათლებისა და ჯანმრთელობის დაცვის მუშაკებისათვის მიიღო ჩვენს ქვეყანაში. ამის შედეგად 9 მილიონზე მეტ მუშაკს ხელფასი უდიდდება საშუალოდ 23-25 პროცენტით.

ამავე კანონის მიხედვით საბინაო-კომუნალური მეურნეობისა და საყოფაცხოვრებო მომსახურების საწარმოთა მუშაკებს ხელფასი უნდა მოემატებინათ 1965 წლის III კვარტალში, ხოლო დანარჩენი იმ დარგების მუშაკებს, რომლებიც უშუალოდ ემსახურება მოსახლეობას, ხელფასი მოემატება 1965 წლის IV კვარტალში. დასახულია ამავე ვადებში დათავრდეს ხელფასის გაძლიერებული მინიმუმის შემოღება.

პარტიის ცენტრალური კომიტეტმა და მთავრობამ განიხილეს ის საკითხი, რომ ამ ღონისძიებათა განხორციელება შესაძლებელია უფრო მოკლე ვადებში. უმაღლესი საბჭოს დასაბუთებულად შემოგვავს წინადადება, რომ 1965 წლის 1 იანვრიდან სარეო და განაცხადი გაუძლიერდეს მუშაკებს მიწისმფლობელი იმ დარგებში, სადაც ვერ არ გაძლიერდება. ამრიგად, უკვე 1965 წლის დამდეგიდან ყველანაირად გაძლიერდება ხელფასის ახალი მინიმუმის შემოღება სახალხო მეურნეობაში. ამასთანავე გათვალისწინებულია განვიტორო წლით დაჩქარდეს იმ მუშათა ხელფასის მომატება, რომლებიც დასაქმებული არიან საბინაო-კომუნალური მეურნეობაში, ვაჭრობასა და სხვა დარგებში, რომლებიც მოსახლეობას ემსახურება, და განხორციელდეს ეს 1965 წლის 1 მისამდე ნაევად 1965 წლის დეკემბრისა.

ამ ღონისძიებათა შედეგად 9 მილიონზე მეტ კაცს მოემატება ხელფასი უფრო აღრემ, ვიდრე დადგენილი იყო. შრომის ანაზღაურების ახალი პრობლემის შემოღების ვადების შემცირების შედეგად ამ მუშათა ხელფასი დამატებით გაძლიერდება 890 მილიონ მანეთით. ეს თანხა გათვალისწინებულია უმაღლესი საბჭოს დასაბუთებულ წარდგენილი 1965 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის გასავლთ.

პარტიის ცენტრალური კომიტეტი და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭო კვლავ უფიქრებს ყურადღებას დართობენ იმას, რომ შრომის ნაყოფიერების ზრდის, წარმოების შედეგების გაუმჯობესების და მომუშავეთა გაძლიერების და გაუმჯობესების მუშაობის დასამსახურეთა ხელფასის კომპლექსური შრომის ანაზღაურება, ამავე დროს გაძლიერდეს ხელფასის მინიმალური ოდენობა.

თავითული მუშაობის და კოლექტივის ერთობლივისა, მაღალნაყოფიერების შრომა, მიიღოს საწარმოს მუშაობის საერთო შედეგების გაუმჯობესება მატერიალურად უნდა წახალისდეს. ეს მთავარია ხელფასის პოლიტიკასა და სამეურნეო ანგარიშის ორგანიზაციაში და შეესაბამება ეკონომიკის შემდგომი ადგილობრივი, ხალხის კეთილდღეობის გაუმჯობესებისა და შრომელთა კომუნისტური აღზრდის ინტერესებს.

უმაღლესი პერიოდში სახალხო მომსახურების საქონლის წარმოების ყოველი ღონისძიებით გაძლიერდეს ერთად დიდი ყურადღება უნდა მიექცეს ვაჭრობისა და საზოგადოებრივი კვების ფართო განვითარებას, კულტურის დაწესებულებათა და კომუნალური-საყოფაცხოვრებო საწარმოთა მშენებლობას. სამეურნეო მშენებლობის პრაქტიკაში ხშირად ამცირებენ მომსახურების დარგების რაოდენობას, ვერაფრად არ ათვისებენ მას. ეს სწორი არ არის. სამეურნეო გეგმების შემუშავებისას უნდა გაითვალისწინოთ, რომ ხალხის ცხოვრების მატერიალური და კულტურული ღონის ახალეზის კვალობაზე ვაჭარდება მო-

სახლეობის მოთხოვნები მომსახურების დარგებისადმი, და დროულ უნდა ვიზრუნოთ ამ მოთხოვნათა დაკმაყოფილებისათვის. შევხებით ვაჭრობასა და საზოგადოებრივ კვებას. ვაჭრობის სერიოზული ნაკლებობები, რა თქმა უნდა დიდ დროს დაეკვირვებოდა იმასთან, რომ ვერ კიდევ საქმარისად არა ვაჭვეს ყველა საქონელი, რამე მოზიანად დაეკმაყოფილო მოსახლეობის მოთხოვნებში. ვაჭრობის მდგომარეობაზე ვაღიერებ ახდენს ისიც, რომ საქმარო რაოდენობით არ შეიძლება მალაზიან, ცოტაა გამოყოფილი მრეწველობა და ვაჭრობის მექანიზაციის საშუალებანი. მაგრამ ვაჭრობის გაუმჯობესება დიდად არის დამოკიდებული თავი ვაჭრობის მუშაკებზე — მათს დამოკიდებულებაზე საქმისადმი, ინიციატივასა და გულმოდგინებაზე, მოსახლეობის მომსახურების ხარისხზე.

რა შეიძლება ითქვას მოსახლეობის საქონლით უზრუნველყოფის შესახებ 1965 წელს? სახალხო მომსახურების საქონლის მიყიდვა მოსახლეობისათვის სახელმწიფო და კომუნალური ვაჭრობაში 1965 წელს 7 მილიონი მანეთით და მეტად გაძლიერდება, მაშინ როცა 1964 წელს სულ ოთხნახევარი მილიონი მანეთით გაიძლიერდა.

ჩვენს საქმარობის გეგვებს სასაქონლო რესურსები, რომ შეუფერხებლად და კარგად მოეწყობენ ტრანსპორტის, ქსოვილების, ფეხსაცმლის, საოჯახო ტექნიკის, ავტომობილების, ელექტროსაყოფაცხოვრებო ხელსაწყოების, რადიოამბლებების, ტელევიზორების, საბავშვო მანქანების, სათევზის, ფოტოაპარატებისა და ბევრი სხვა სამრეწველო საქონლის ვაჭრობა. თუ ახლა დაკვირვდებით კიდევ ვაჭრობის მდგომარეობაზე შეფერხება ასეთი საქონლის ვაჭრობაში ამის მიზეზი იქნება არა ის, რომ საქმარობა არ არის ნედლეული ან მისი წარმოების სიმძღვრეები, არამედ ის, რომ ცუდად მუშაობენ საწარმოები, რომლებიც ამ საქონელს უშვებენ, ან სავაჭრო ორგანიზაციები, რომლებსაც ვეისრებათ მოსახლეობისათვის საქონლის მიყიდვა.

როგორც ცნობილია, ჩვენ დღემდე ვერ დაეკმაყოფილეთ მოსახლეობის მოთხოვნებზე მაცდურებზე. აქამდე შემუშავებულია ღონისძიებანი, რომლებიც ითვალისწინებენ მაცდურების გაუმჯობესების სიმძღვრეთა გაფართოვებას, რათა უზრუნველდეს მნიშვნელოვანად გაძლიერდეს მათი წარმოება და საყვებით დაეკმაყოფილდეს მოსახლეობის მოთხოვნებზე. უკვე 1965 წელს დასახულია მოსახლეობის მიყიდვის მიზრით რვაჯინათ მეტი მაცივარი, ანუ 76 პროცენტით მეტი, ვიდრე 1964 წელს.

სასურსათო საქონლის რესურსები საშუალებას მოგვცემს 1965 წელს შეუფერხებლად უზრუნველყოფით მოსახლეობა პური, მკარონით, ბურღულით, შაქრით, საკონდიტრო საქონლით, მცენარეული ზეთით, კონსერვებითა და ზოგიერთი სხვა სასურსათო საქონლით. ამასთან წინსვნილობა გაძლიერდება თეთრი პურის გაყიდვა.

წელს დასახლებულია გაეცლებიან მეტი კარტოფილი და ბოსტნეული, ვიდრე შარშან. ვაჭრობის მუშაკები ვალდებული არიან კარგად შეინახონ კარტოფილი და ბოსტნეული, რომ მოსახლეობამ მუდამ იყიდოს მაღალი ხარისხის სუპერ რაოდენობისა და კარგი ხარისხის კარტოფილი და ბოსტნეული.

1965 წელს კიდევ იქნება ერთგარი სიმძღვრეები მოსახლეობის მომარაგებაში მეცხოველების პროდუქტებით. მთავრობა ამუშავებს სპეციალურ ღონისძიებებს, რომელიც ნაწილი უკვე გათვალისწინებულია 1965 წლის გეგმით, რათა უზრუნველდეს მნიშვნელოვანად გაუმჯობესდეს მოსახლეობის მომარაგება ხორციითა და კარაქით.

ამაქამდე საწარმოთა საწყობები და მაღაზიები ქარბად არის ზოგიერთი სახეობის შეკრული ნაწარმი, ქსოვილები, ფეხსაცმელი და სხვა სამრეწველო საქონელი. მთავრობამ გადაწყვიტა განახორციელოს ამ საქონლის გაღატება და 1965 წლის გეგმას და ბიუჯეტში ამ მიზნებისათვის გათვალისწინა მნიშვნელოვანი თანხა — ერთ მილიარდ სამას მილიონამდე მანეთი. ამრიგად, ეს საქონელი მოსახლეობას შეუძლია იყიდოს უფრო იაფად. მიუღწევიან იმის მოზარბებელი იყოს, ეს საქონელი გაიყიდება სპეციალურ მაღაზიებში.

ახალი მაღალხარისხიანი ნაკეთობათა წარმოების ათვისება ხშირად მოითხოვს უფრო ძვირფასი მასალების გამოყენებას და დამატების ხარჯებს. ასეთი საქონლის საცალო ფასები, რა თქმა უნდა, შეიძლება რამდენაღუე უფრო მაღალი იყოს, განსაკუთრებით ამ ნაკეთობათა ათვისების პირველ პერიოდში. მაგრამ ამ ბოლო დროს იყო შემთხვევები, როცა აღიღებდნენ არა ახალი მაღალხარისხიანი საქონლის, არამედ უკვე დიდი ხანია ათვისებული საქონლის ფასებს ნაკეთობათა მოხატულობის, ფორმის შეცვლის საბაბით და სხვ.

ასეთი პრაქტიკა უკანონოა. საქონლის საცალო ფასების მომატების ცდები გადაჭრით აღიკვეთება, ხოლო ის პირები, რომლებმაც ფასების ეს გაძლიერება დაუშვეს, მკაცრ პასუხისმგებში იქნებიან მიცემული.

1965 წელს შემდგომ განვითარდება კომპერატული ვაჭრობა. კოლმეურნეთა დამხმარე მეურნეობების დასახლებულეული შეზღუდვების გაუმჯობესება, ექვი არ არის, მოაკვეთა საკომუნალური მაზარზე საქონლის გაყიდვის ზრდა და ამ საქონლის ფასების შემცირება.

მუდმივი ზრუნვის საგანი უნდა იყოს საზოგადოებრივი კვების გაუმჯობესება. საზოგადოებრივი კვების საქმიანობის წარმატება ხდის მიუხედავად, იგი ვერ კიდევ ცუდად არის ორგანიზებული. საქმე ისე უნდა დაეკვირვოს, რომ კაცმა, რომელიც შევსა სასადილოში ამ კავშირს, არა მარტო მიიღოს გამოყოფილი და იაფი საჭმელი, არამედ კიდევ დაისვენოს. განსაკუთრებული ყურადღებას მოითხოვს ქარხნებთან და ფაბრიკებთან, ახალმშენებებზე, კოლმეურნეობებში, საბჭოთა მეურნეობებსა და სასწავლებლებში არსებული სასადილოების მუშაობის ორგანიზაცია.

მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო მომსახურება ამ ბოლო დროს, რამდენაღუე გაუმჯობესდება. მაგრამ მისი უზრუნველყოფის ღონე ოდნავაც ვერ გვაკმაყოფილებს. მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო მომსახურება უნდა დაეკვირვებოდეს საზოგადოებრივი საქმიანობის დიდ რაგად, რა მეტიც იყენებს თანამედროვე მეცნიერების, ტექნიკისა და წარმოების მიღწევებს.

მართალია, უკვე აქამდე მოსახლეობას დიდი რაოდენობით აქვს ტელევიზორები, რადიოამბლებები, ფოტოაპარატები, ელროსიონლები და საყოფაცხოვრებო ტექნიკის სხვა საგნები. ამასთან 1965 წელს კულტურულ-საყოფაცხოვრებო დანიშნულების საგნების წარმოების ოდენობა მეტყობად გაძლიერდება. საქონლი უზრუნველყოფით ამ საგნების კვალიფიკაციით და სწრაფად მიეკეთება. თუ საქმეს სწორად მოეწყობი, ეს შეეძლება იაფი იქნება მოსახლეობისათვის და ხელსაყრელი სახელმწიფოთათვის. მაგრამ საყოფაცხოვრებო მომსახურება ჩვენში ცუდად არის დაყენებული და ბევრ უზრუნველობას უქმნის აღმანიებას.

შეუწყნარებელია ის, რომ მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო მომსახურების სულ მცირე დასაზღვრება კი არ სრულდება. ბევრი ადგილობრივი საქონელი ადამიანთა ადგილობრივი სამეურნეო ორგანო ვერაფრად უზრუნველდება უმაღლესი ყოფაცხოვრების საშუალებას, ნაყოფიერ ზრუნავს მოსახლეობის მომსახურების გაუმჯობესებისათვის.

1965 წელს მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო მომსახურების საშუალო მოცულობა 1964 წელთან შედარებით უნდა გაძლიერდეს 19 პროცენტით. სოფლად ამ საშუალო მოცულობა 1,5-ჯერ და მეტად გაძლიერდება. განსაკუთრებით გაფართოვდება სამრეცხაოების, აბაზოების, ტანსაცმლის ქიმიური წმენდის საწარმოებისა და საყოფაცხოვრებო ხელსაწყოთა შეკეთების სახელოსნოების ქსელი.

მოსახლეობის მომსახურების გაუმჯობესებით მუშა-

თა მატერიალური დანიშნულების გაძლიერებისათვის უფრო ფართო მასშტაბით უნდა ვადავიყვანოთ ასეთი მუშაკები დროითი ხელფასიანდ შრომის ანაზღაურებაზე ანაზღაურების პროცენტებით, აგრეთვე სპეციალურად გათვალისწინებით გეგმებში საყოფაცხოვრებო მომსახურების საწარმოების ვითრებად უზრუნველყოფა რემონტისათვის საქონლი სათადარიგო ნაწილებთან და მასალა-ებით.

იმ დიდი ანაზღაურების გადაჭრა, რომელიც პარტიამ და მთავრობამ საყოფაცხოვრებო მომსახურების საქმეში დასახეს, ადვილდნენ საბჭოების, ობსაკომების მუდმივი ყურადღებას მიიპროსეს. მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო-თვის ზრუნვა მათი მნიშვნელოვანი მოვალეობაა. მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო მომსახურების გაუმჯობესება საბჭოთა ხალხის კეთილდღეობის გაუმჯობესების საერთო პროგრამის განუყოფელი ნაწილია.

1965 წლის გეგმის ერთ-ერთი თავისებურებაა სახალხო განათლების, მეცნიერების, კულტურის, ჯანმრთელობის დაცვის, ფიზკულტურისა და სპორტის, სოციალური უზრუნველყოფის, სოციალური დახვეწის ხარჯების, მრავალმედიისა და მატრეხელა დედაბლების დანახარების მნიშვნელოვანი გაძლიერება. ეს ხარჯები შეადგენს 37,4 მილიარდ მანეთს, რაც 4,3 მილიარდ მანეთით მეტია, ვიდრე 1964 წელს იყო.

1965 წელს 7,7 მილიონი ბავშვი იქნება საბავშვო ბავშვები და ბავშვები. მაგრამ საბავშვო დაწესებულებებში ვერ კიდევ ვაკლავთ. მთავრობა მიიღებს ღონისძიებებს საბავშვო ბავშვებსა და ბავშვებს მშენებლობის დასაქმებულად. მომავალ წელს საბავშვო ბავშვებს და ბავშვებს აუგვილები გაძლიერდება 500 ათასით, მაშინ როცა 1964 წელს გაძლიერდა 440 ათასით. ამდენი ადგილი საბავშვო დაწესებულებებს არასდროს არ მომატებია. ეს პირველად ხდება.

1965 წლის გეგმით გათვალისწინებულია აგრეთვე მთელი რიგი ღონისძიებანი შრომელთა მატერიალური კეთილდღეობის გაუმჯობესებისათვის.

მთავრობამ, რომელიც დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს ხალხის ჯანმრთელობის დაცვას, სპეციალურად განიხილა მოსახლეობის სამედიცინო მომსახურების გაუმჯობესების საკითხი. გადაწყდა 1965 წლის 1 იანვრიდან შემცირდეს დაკლავულ სახეობათა მედიკამენტების საცალო ფასები. გარდა ამისა, თითქმის 20 პროცენტით გაძლიერდება იმ მედიკამენტებზე ხასრების ხარჯის ნორმები, რომლებიც უფასოდ ეძლევა საავადმყოფოებში, ინვალიდთა და მოხუცთა სახლებში სამედიცინო მუცოფ ავადმყოფებს. გათვალისწინებულია ახმულებრივი მკურნალობის დროს ზოგიერთი კატეგორიის ავადმყოფებისათვის წამლების უფასო მიღება.

ამ ღონისძიებების განხორციელება, ექიმთა და მედიცინის სხვა მუშაკთა ხელფასის გაძლიერებასთან ერთად, ხელს შეუწყობს მოსახლეობის სამედიცინო მომსახურების ხარისხის შედგომად გაუმჯობესებას.

1965 წლის IV კვარტალში მუშებსა და მოსამსახურეებს გაუძლიერდება ინვალიდობის პენსიების, აგრეთვე მარჩინების დაკარგვის გამო პენსიების მინიმალური ოდენობა, რომელიც აქამდე ვერ კიდევ ნაკლებია კოლმეურნეობის პენსიების მინიმალური ოდენობაზე. კომპლექსურნეთა სახეობის უზრუნველყოფის კანონის შესაბამისად 1965 წელს 6,8 მილიონი კოლმეურნი მიიღებს პენსიას და მშობინარობის გამო.

თქვენი დანიშნულება მასალებიდან ჩანს, რომ მთავრობამ ყველა ამ ღონისძიებისათვის 1965 წლის გეგმისა და ბიუჯეტის პროექტებში დაამატებით გათვალისწინა მნიშვნელოვანი ხასრები.

პარტია და მთავრობა განსაკუთრებულ მნიშვნელობას ანიჭებენ საბინაო პრობლემას. უკანასკნელ ექვს წელიწადში ჩვენი ქვეყნის მოსახლეობის დაახლოებით მე-სამედმა გათვალისწინა საბინაო პრობლემა. მაგრამ ბინებზე მოთხოვნებზე ვერ კიდევ დიდია. ამიტომ არ შეიძლება გამართლებული ჩაითვალოს საბინაო მშენებლობის მოცულობის შემცირება, რაც მოხდა უკანასკნელ ორ-სამ წელიწადში. 1965 წელს საცხოვრებელი სახლების მშენებლობის გაძლიერდება. დაფინანსების ყველა წყაროს გამოყენებით გათვალისწინებულია აიგოს საცხოვრებელი სახლები, რომელთა საერთო ფართობი იქნება 84 მილიონი კვადრატული მეტრი ნაცლო მინდობარე წელს აგებული 73,8 მილიონი კვადრატული მეტრისა. საბინაო მშენებლობის მოცულობა 1965 წელს უფრო დიდი იქნება, ვიდრე რომელიც წინა წელს.

საჭიროა ყურადღება მიექცეს იმას, რომ საბინაო მშენებლობის გეგმები ამ უკანასკნელ წლებში, მიუხედავად ბინების მწვავე საჭიროებისა, სისტემატურად ვერ სრულდება, თუმცა ამისათვის გამოყოფილია საჭირო ხასრები და მატერიალური რესურსები.

ბოლო წლებში დაბეჭდილებით მოითხოვდნენ ქალაქებში საცხოვრებელი სახლების მშენებლობისა შემცირებინათ საერთოლანობა. ეს რეკომენდაციები არ ემყარებოდა ეკონომიკურ განვითარებას. ქალაქებში სარეკომენდაციის შემცირება სამეურნეო თვალსაზრისით გაუმართლებელია და ბევრ შემთხვევაში არა ხელსაყრელია.

სახელმწიფო საკვებო კომიტეტი და სახმშენმა უმაღლესი დროში გულდასმით უნდა ვააკვიროვ ის საკითხები, ამასთან გათვალისწინოს, რომ საბინაო მშენებლობაში მთავარი კრიტერიუმია უნდა იყოს მშენებლობის ხელსაყრლობა და მოსახლეობისათვის მაქსიმალური მოზრუნველობის უზრუნველყოფა.

სამშენებლო ორგანიზაციებმა და ადგილობრივმა საბჭოთა ორგანიზებმა ყოველი ღონე უნდა იხმაროს, რათა უფროდეს შესრულდეს საბინაო მშენებლობის 1965 წლის გეგმები. ვალდებულებანი, რომლებიც სახელმწიფომ 1965 წლის გეგმით იკისრა ხალხის წინაშე საბინაო მშენებლობის დარგში, უტოლდება უნდა შესრულდეს.

ამხანავი დებულებები! როგორც გამოცდილება გვიჩვენებს, სახალხო-სამეურნეო გეგმების შესრულების მსგავსობაში ღონედა ბიუჯეტის დამატებითი რესურსების და შემოსავლის. პარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ მიიღეს გადაწყვეტილება, რომ მთელი ეს დამატებითი რესურსები 1965 წელს მოხმარდეს სოფლის მეურნეობის შემდგომ აღმავლობასა და მოსახლეობის მატერიალურ და კულტურულ მოთხოვნებთან დაკმაყოფილებას.

ჩვენ ვერ კიდევ ვაჭვეს ბევრი არსებითი საკითხი აღმანიებას ყოფაცხოვრების გაუმჯობესების დარგში. ეს საკითხები ვაძლევა მოთხოვნის. 1966-1970 წლების სუფილანე გეგმის მოზადებისას აღნიშნულ საკითხებს უდიდეს ყურადღებას ეუბნებიან და შევიტევიან სპეციალურ უზრუნველყოფას, საბჭოთა ხალხის კეთილდღეობის შემდგომი გაუმჯობესებისათვის.

მეცნიერული-ტექნიკური პროგრესი და წარმოების რამზარების გამოყენება

ამხანავი დებულებები! სოციალისტური ეკონომიკის განვითარებისა და ხალხის კეთილდღეობის გაუმჯობესების ტექნიკის დანერგვის საფუძველად უნდა დიდდეს სწრაფი მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესი და სოციალისტური მეურნეობის მინაგანი რეზერვების ყოველმხრივი გამოყენება. თანამედროვე პრობლემები მეცნიერების განვითარება ჩვენი ქვეყნის ეკონომიკური პროგრესის ერთ-ერთი გადამწყვეტი პრობლემა ხდება. წარმოებაზე მეცნიერების შემაქმნება და ხალხის ცხოვრების ყველა მხარეზე მისი გავლენა განუზომელი იზრდება. სამეურნეო გეგმების შედგენისას ჩვენ ფართოდ და ყოველმხრივ უნდა გამოვიყენოთ თანამედროვე მეცნიერებისა და ტექნიკის მიღწევები.

საბჭოთა მეცნიერებმა დიდი წვლილი შეიტანეს მეცნიერებისა და ტექნიკის წარმატანი დარგების განვითარების საქმეში. მათი მიღწევები დიდებით მოსავს მშენებლობის, ამ მიღწევებით საბინაო-საზოგადოებრივი ხალხი.

ჩვენს ქვეყანაში დიდი ყურადღება ექცევა მეცნიერების ყოველმხრივ განვითარებას: სახალხო-სამეურნეო გეგმებში მნიშვნელოვანი ხასრები გათვალისწინებულია მეცნიერული კვლევისათვის. პარტია და მთავრობა კვლავც წახალისებენ მეცნიერების თანხრობას, მეცნიერთა ძიებას, საჭირო პირობებს შეუქმნის მათ ნაყოფიერი მუშაობისათვის.

ბერსპექტიული კვლევაში მეცნიერთა ძალების მთელი ყურადღება უნდა ექცეოდეს ამ პრობლემების გადაჭრას, რომლებიც დიდ ტექნიკურ პროგრესს გვიქცადის სახალხო მეურნეობის უმნიშვნელოვანეს დარგებში.

ამავე დროს მეცნიერებსა და წარმოების მუშაკებს დიდი პასუხისმგებლობა ეკისრება მეცნიერული მიღწევების სწრაფად დანერგვისათვის წარმოებაში, ტექნიკური პროგრესისათვის, რომელიც უკვე მოამზადა მეცნიერების განვითარებამ ქმინის, ელექტრონიკის, ნახევარგამტრათა ტექნიკის, ბიოლოგიისა და სხვა დარგებში. მეცნიერებმა ბევრი რამ უნდა გააკეთონ იმისათვის, რომ მეტი მატერიალური დოვლათი შეექმნათ მოსახლეობის მხარად მოთხოვნებთან დასაკმაყოფილებლად.

1965 წლის გეგმის პროექტში გათვალისწინებულია ღონისძიებანი სახალხო მეურნეობაში მეცნიერებისა და ტექნიკის მიღწევათა დანერგვისათვის. მაგრამ ამ მხრივ ყველა შესაძლებლობა როდია გამოყენებული. მეცნიერულ-კვლევითი სამუშაოების და

(დასასრული)

მრეწველობაში შრომის ნაყოფიერების გაზიდების შედეგად 1965 წელს მიღებული იქნება პროდუქციის წლიური მაჩვენებელი 70 პროცენტით. ამასთან სახალხო მეურნეობაში არის უდიდესი მატერიალური დასუფილვის საფარი, რომელიც აწვდის როგორც მკვდარი ძეგრითა და არ არის გამოყენებული არც საწარმოო საქმიანობებისათვის, არც მოსახლეობის პირად მოთხოვნილებათა დაკმაყოფილებისათვის. მათ რიცხვს უწყინარეს ყოვლისა მიეკუთვნება დამამუშავებელი მშენებლობის მქონე მცდელობა დიდი მოცულობა, რაც შეეძლება მშენებლობის ვადების გაკონკრეტებას და კაპიტალურ დამანდებლათა დასაქმების შედეგად, მშენებლობებზე დასწარმოებულ არის ბევრი დაუდგმელი მოწყობილობა, რომელიც ხანგრძლივი დროის განმავლობაში გამოუყენებელია.

1965 წელს განხრახულია კაპიტალური მშენებლობისათვის გამოყენებულ იქნას 763 მილიონი მანეთის მოწყობილობა ზეინობიტული მარაგადან. საწარმოთა საწყობებში დაგროვილი არარეალურებული პროდუქცია შეიძლება აგრეთვე გამოყენებული სახალხო მეურნეობაში. ჩვენს პირობებში შეუწყნარებელია ის, რომ ზედმეტი მოცულობით იქნება დაუმთავრებელი მშენებლობა, მოწყობილობა, მასალები, შედეგად და სახალხო მოხმარების საქონელი. ეს აფერხებს მეურნეობის განვითარებას, ამძივებს საწარმოთა ფინანსურ მდგომარეობას და იწვევს დიდ ზარალს. ამოცანა ის არის, რომ უფრო სწრაფად მოვახმაროთ საქმეს მთელი გამოყენებული მატერიალური დასუფილვის.

განვითარების პროცესში მყოფი მეურნეობა მითითვს მისი მართვის სისტემისა და მეთოდების მუდმივ სრულყოფას, ამასთან საქმე გააჩნებულია უნდა წარმოადგინოთ, ყოველმხრივ შეესაწავლოთ მოწინავე გამოცდილება და მშენებლობაში მივიღოთ სამეურნეო ცხოვრების ახალი, პროგრესული მოდელები.

სახალხო მეურნეობის მართვაში ბევრი პარალელურად მოქმედი ორგანოა. თქმა არ უნდა, რომ ეს ცუდად მოქმედებს არა მარტო მეურნეობის ხელმძღვანელობის ხარისხზე, არამედ წარმოშობს სრულიად უმაქნის დამბრუნებელ, შემუშავებულ ორგანიზაციის დასრულებული ურთიერთშეთანხმებას, რაც აჭიანურებს დასუფილვის საკითხების პრაქტიკულ გადაწყვეტას.

ამასთან მოქმედი დაგეგმვისა და სამეურნეო მართვის სისტემა მნიშვნელოვან სრულყოფას მოითხოვს. საქმე ეხება იმას, რომ კიდევ უფრო განვითაროთ დემოკრატიული ცენტრალიზმის პრინციპები. მოვაყვანოთ დამგეგმვის ორგანიზაცია, მოვასთა პარალელური სამეურნეო და საგეგმო ორგანიზების მუშაობაში, გავზარდოთ თვითეთლი ორგანოს პასუხისმგებლობა დაკისრებული საქმიანობის, ყოველმხრივ გავაძლიეროთ წარმოების ეკონომიური სტიმულები. ჩვენი პარტიის ცენტრალური კომიტეტი და მთავრობა სწავლობენ ამ საკითხს და მითილებს საქმის გადაწყვეტილებებს.

ეკონომიური პრობლემების შემუშავება უნდა ხორციელდებოდეს მყარ ეკონომიური განვითარების საფუძველზე. ჩვენ გვპირდებით ნამდვილი ეკონომიური მეცნიერება იმის ობიექტური დასკვნები, რომლებიც სწორად ასახავენ ჩვენი ეკონომიკის განვითარების კანონზომიერებებს და საშუალებას გვაძლევენ მივიღოთ დასაბუთებული გადაწყვეტილებანი.

ჩვენმა ეკონომიურმა მეცნიერებმა არა მარტო უნდა დაამტკიცოს ის, რომ საჭიროა მეურნეობაში გამოვიყენოთ ეკონომიური ბერკეტები. ეს ახლა ყველასთვის ცხადია, არამედ მთავარია შეიმუშაოს რეალური მეცნიერება, თუ როგორ გამოვიყენოთ ისინი პრაქტიკულად ცალკეულ საწარმოს, წარმოების დარგის პირობებში და მთელ სახალხო მეურნეობაში.

ვ. ი. ლენინი დიდ მნიშვნელობას ანიჭებდა ეკონომიური მეცნიერების საკითხებს. იგი ამბობდა: „რაც შეიძლება მეტი ეკონომია. მაგრამ ეკონომია არა „ხედავს“ მსკეობის აზრით... ეკონომია ჩვენ გვესაჯობება იმ აზრით, რომ შევადგინოთ, ვუდგინოთ შევადგინოთ და შევიწყვლოთ ახალი ცხოვრების ნამდვილი მშენებლობის ფაქტობა“. (თხზ., მე-4 გამოცემა, ტომი 28, გვ. 101).

ჩვენ უნდა მოვთხოვოთ სახალხო მეურნეობის ყველა დარგის სამეურნეო მუშაობებს დაკვირვებულ ეკონომიურ და ტექნიკური ხელმძღვანელობა.

საჭიროა გადაჭრით ვებრძოლოთ იმით, ვისაც სახალხო მეურნეობის ხელმძღვანელობა წარმოდგენილი აქვს როგორც მენეჯერობა, ვინც ნამდვილი საქმიანი ხელმძღვანელობის მაცვლად ქედნდობურ დარბაზებს იძლევა. უნდა შეწყდეს ხანგრძლივი და უშეანისი სხდომები, რომლებზეც კვალიფიკაციის მუშაკები ბევრ დროს კარგავენ.

ვ. ი. ლენინი სამეურნეო მშენებლობის საკითხებში მოითხოვდა პრაქტიკულუბას და საქმიანობას. მეცნიერულ დასაბუთებულ მიდგომას. იგი დასცინდა ფაქტს, უშინაარსი განცხადებებს.

დაგეგმვის დარგში უკვე დადგა იმის დრო, რომ შევადგინოთ სახალხო მოხმარების საქონლის წარმოების გეგმები მოხმარებელთა შეკვეთების საფუძველზე და მხედველობაში მივიღოთ სამეურნეო საქმიანობებსა და საეჭირო ორგანიზაციებს შორის პირდაპირი კავშირის დამყარება. დაგეგმვის ასეთ წესზე გადასვლა, უშეკავისა, წინაგადადგმული ნაბიჯი იქნება, რადგან დაგეგმა, რომელიც ეყრდნობა შეკვეთებს, უფრო კონკრეტული ხდება, უფრო მჭიდროდ უკავშირდება მეურნეობისა და მოსახლეობის მოთხოვნილებებს.

ჩვენ წყალობით მოხმარებელთა შეკვეთების საფუძველზე დაგეგმვის გზით არა მარტო სამეურნეო საქმიანობა, რომელიც აწარმოებს სახალხო მოხმარების საქონელს, არამედ მეურნეობის სხვა დარგებშიც.

სამეურნეო მშენებლობაში არის ნაყოფიერებანი იმის გამო, რომ მეურნეობის დაგეგმვისა და ხელმძღვანელობაში დაგეგმულია შეცვლილება.

უნდა ვიდალოთ, რომ ყოველთვის დროულად როდი ავლენენ და ჯეროვანად როდი აკრძავენ ამ ნაკლებობებს. ხშირად ფარად უყარობენ ფაქტებს და არ ახორციელებენ მათი ამოღების ღონისძიებებს. არიან ისეთი ხელმძღვანელები, რომლებიც ანგარიშ არ უწევენ კონკრეტულ შენიშვნებს და ძველებურად წარმოადგენს საქმეს. ამას არ უნდა შეუტრიოდეთ და ასეთი სამეურნეო მუშაკები უნდა შევიცვალოთ.

ჩვენი ამოცანა ყოველი ღონისძიებით ავამაღლოთ მშრომელთა აქტიურობა სამეურნეო მშენებლობაში, გავაძლიეროთ მუშაკის ნაკლებობათა კრიტიკა და გავაძლიერებოთ მთელი სამეურნეო საქმიანობა. სამეურნეო ხელმძღვანელობისა და დაგეგმვის გაუმჯობესება მოითხოვს საწარმოთა სამეურნეო დამოუკიდებლობის გაფართოებას და მათი პასუხისმგებლობის გაზრდას სახელმწიფო გეგმის დაგეგმვითა შესრულების უფრო ეკონომიური გზების არჩევისათვის, საწარმოთა დირექტორების, საამქროთა უფროსებისა და ოსტატების უფლებათა გაფართოებას. სწავლანება სახის ბიუროკრატიულ დაბრკოლებათა და საწარმოთა წარმოების მეურნეობის აღმოფხვრა ფართოდ გზას დაესაბავს საწარმოთა და კოლმეურნეობათა კოლმეურნეობის ინიციატივის გაშლას საბჭოთა კავშირის ეკონომიკის შემდგომი ამაღლების საქმეში.

სამეურნეო ანგარიშის დანერგვა, ეკონომიურად დასაბუთებული დასავისი დაწესება, მოგების როლის ამაღლე-

ბა და კარგი ნაყოფიერი შრომისათვის სავალდებულო და სისტემატური მატერიალური წახალისება ჩვენი ეკონომიკის დაქარბული აღმავლობის დიდმნიშვნელოვანი პირობებია. ამასთან სამეურნეო ანგარიშს ახორციელებს მხოლოდ საწარმო, და აქვე იგი სრულიად როდი ხორციელდება. უპირატესად საქმითა უფრო თანმიმდევრულად დაინერგოს ეკონომიური ორგანიზმის ყოველმხრივ ყველა დარგში მქონული სამეურნეო ანგარიში. საწარმოთა სამეურნეო ანგარიში უნდა დავამატოს საწარმოო გაერთიანებთა სამეურნეო ანგარიში.

უნდა მივაღწიოთ ისეთ მდგომარეობას, რომ საწარმო ყოველი მუშაკი დაინტერესებული იყოს არა მარტო იმით, რომ მიაღწიოს კარგ საწარმოო შედეგებს თავის სამუშაო ადგილს, არამედ იგი ამავე დროს მატერიალურად უნდა იყოს დაინტერესებული მთელი საწარმოს საწარმოო-სამეურნეო საქმიანობის სარგით შედეგების გაუმჯობესებით.

ამ ბოლო დროს ჩვენს პრესაში ბევრმა მეცნიერმა, მრეწველობის, სამეურნეო და საგეგმო ორგანიზების მუშაკებმა წამოაყენეს წინადადება შეზღუდოთ გაუმჯობესებულ მეურნეობის ხელმძღვანელობა. პარტიის ცენტრალური კომიტეტი და მთავრობა დიდ მნიშვნელობას ანიჭებენ ამ საკითხს, განიხილვენ ამ წინადადებებს და განახორციელებენ საჭირო ღონისძიებებს სახალხო მეურნეობის ხელმძღვანელობის გაუმჯობესებისათვის.

სახკოთა პეპიური საგარეო პოლიტიკის აქოხანაა უგზუნაყოფო გეგმობიანი პირობები პოპულიზაციის გეგმობიანობისათვის

ამხანაგო დებუტატები! ნება მიბოძეთ შევეხო საბჭოთა მთავრობის საგარეო პოლიტიკის ზოგიერთ საკითხს.

საგარეო პოლიტიკის დარგში ჩვენს მთავრობას თავის მთავარ ამოცანად მიანიჩა უზრუნველყოფა მშვიდობიანი პირობებში, სოციალიზმის და კომუნისტური აზრებისათვის, თავიდან აიცილოს ახალი მსოფლიო ომი. ჩვენს სახელმწიფოს საგარეოპოლიტიკური კურსის მიზანია განამტკიცოს სოციალისტური თანამეგობრობის ქვეყნებს შორის მჭიდრო და უტყუარი განმანათლებელი რევილუციური მოძრაობები და განვითაროს თანამეგობრობა აზიის, აფრიკისა და ლათინური ამერიკის დამოუკიდებელ სახელმწიფოებთან. ეს არის მშვიდობის განმტკიცებისა და საერთაშორისო დაძაბულობის შეწყვეტის, სხვადასხვა სოციალური წყობილების სახელმწიფოთა მშვიდობიანი თანარსებობის პრინციპების თანმიმდევრული განხორციელება.

მშვიდობის ღონისძიება პოლიტიკა, რომელსაც ჩვენი პარტია და საბჭოთა მთავრობა ახორციელებენ, ათეორიულად გაუდმო მძიმე განსაცდელს. იმპერიალისტური ძალების ყველა ხრეკი მიუხედავად მშვიდობიანი თანარსებობის იდეები სულ უფრო მკვიდრდება ადამიანთა შეგნებაში და საერთაშორისო ურთიერთობის პრაქტიკაში. სწორედ ამიტომ ვაჩნ შესაძლებელი საერთაშორისო დაძაბულობის რამდენიმე შეწყვეტის, პირველ შემთხვევათა დადების მიღწევა, რომელთა მიზანია განამტკიცოს ატომური შეიარაღების შეკეობა. გაუმჯობესდა საბჭოთა კავშირის ურთიერთობა ბევრ სახელმწიფოსთან, მნიშვნელოვნად გაფართოვდა საგარეო ვაჭრობა.

მაგრამ შეცდომა იქნება ვითარებები, რომ ასლა უკვე ხსნილია მტკიცე მშვიდობის პირობებში და იოლი გზა. იმპერიალისტური რეაქციისა და მისტიციზმის ძალები ყოველ დღეს ხმაობენ, რათა ჩაფხომონ საერთაშორისო უშიშროების განმტკიცება, ხელი შეუშალონ ხალხებს აშენონ ცხოვრება თავიანთი სურვილის შესაბამისად. ამ რთულ ვითარებაში გამუდმებით უნდა გზრუნავდეთ ჩვენი შეიარაღებული ძალების საბრძოლო ძლიერებაზე, რომელსაც ყველდღეობით აქვთ, რათა სიმელოდ დაიჭიროთ საბჭოთა ადამიანების მშვიდობიანი შრომა და მოძემ სოციალისტური ქვეყნების უშიშროება. საბჭოთა მთავრობა საყარდისად უნასუბებს იმპერიალისტთა პროვოკაციებს და დაუცხრობოდ იბრძვის საერთაშორისო დაძაბულობის შემდგომი შეწყვეტისათვის.

საყოველთაო მშვიდობის საუკეთესო გარანტიაა სრული მოსაზრება იმ იარაღისა, მათ შორის ატომური იარაღისა, რომელიც სახელმწიფოებს აქვთ. ამას განსაკუთრებით დიდი მნიშვნელობა აქვს ჩვენს დროში, როცა სახელმწიფოებს უმავალით განვითარებაში, სახელმწიფოთა არსებობაში მისობრივი მოსაზრები იარაღის არსებობა ახალი მსოფლიო ომის თავიდან აცილება ხალხთა სარსებში მოთხოვნილებად გადასტკია. ახალი მსოფლიო ომი უდიდესი უბედურება იქნება. დაძაბულობის შენარჩუნება და გამაღებელი შეიარაღების განგრობაც კი ძვირი უჯდება კაცობრიობას, იწვევს უსაიმარისო მატერიალურ დასუფილვას ფლანგება, მაშინ რაცა დედად მიწის ბევრ რაიონში ადამიანები იტანჯებიან შიმშილით, სიღატაკითა და სწეულებებით. ომისა და მშვიდობის საკითხების მილიონებით ადამიანის სიკვდილსიცოცხლის საკითხებია. მათ გადაწყვეტაზე ბევრად დამოკიდებულია ხალხთა მომავალი და მათი ცხოვრების პირობების გაუმჯობესების შესაძლებლობა. ამიტომ ეს საკითხები მსოფლიო საზოგადოებრიობის ყურადღების ცენტრშია და მთელი მსოფლიოს ხალხებს ადლებს.

ხალხები მოითხოვენ, რომ სახელმწიფო, პოლიტიკური მოღვაწენი და მთავრობები განამტკიცონ მსოფლიო ბედისა და კაცობრიობის მომავლისათვის მძალეი პასუხისმგებლობის გრძნობით. ამ პირობებში ბრძოლა საყოველთაო და სრული განიარაღებისთვის საბჭოთა მთავრობას მიანიჩა თავისი საგარეოპოლიტიკური საქმიანობის ერთ-ერთი მთავარი მიმართულება.

განიარაღება არ უნდა იყოს საერთაშორისო კონფერენციებზე წარმოთქმული უწყალოდ სიტყვების თქმა. ჩვენ გავსურს, რომ განიარაღების იდეები და გეგმები განხორციელდეს და მზად ვართ გამოვიყენოთ სხვადასხვა გზები ამ უშიშვნელოვანობაში პირობებით გადასაწყვეტად. ამ საკითხში ჩვენ არ ვაქვს წინასწარი აკვიატებული აზრები. ვიბრძვით არა საყოველთაო და სრული განიარაღების განხორციელებისთვის, ამასთან ჩვენ მზარს ვუჭერთ ისეთ ღონისძიებებსაც, რომლებსაც შეუძლიათ თუნდაც შეაჩერონ გამაღებული ომისარღება.

საბჭოთა მთავრობამ დაავალა ჩვენს დელეგაციას შეიტანოს განვითარებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის ახლანდელი სესიის განახლებულ კონკრეტული წინადადებათა საერთაშორისო დაძაბულობის შემდგომი შეწყვეტისა და გამაღებელი შეიარაღების შეზღუდვის ღონისძიებათა შესახებ. საბჭოთა კავშირი დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს, ერთმოდ, დიდ სახელმწიფოთა სამხედრო ბიუჯეტების შემცობა შემიკრების საკითხს. ეს შემთხვევითი როლია. თუ სახელმწიფო მართლაც აიარებს დაადგეს გამაღებული შეიარაღების შეკეების გზას, მაშინ სახელმწიფო ხარჯების წლითიწლობით შემცობება ამის შესაფერისი ღონისძიება.

საბჭოთა მთავრობამ განიხილა საბჭოთა კავშირის თავდაცვის ხარჯების შემცობა შემიკრების საკითხს. სსრ კავშირის მიხედვითა საბჭოს თქვენს განსახლებულ შემოავსე წინადადება გათვალისწინებულ იქნას 1965 წლის ბიუჯეტში სსრ კავშირის შეიარაღებულ ძალებზე ხარჯებას შემცობება 500 მილიონი მანეთით. ამერიკის

შეერთებული შტატების მთავრობის წარმომადგენლებმა შესაბამისი განცხადებით გავაცხადეს ამერიკის შეერთებული შტატების გეგმები. ეს განცხადებანი ცხადყოფენ, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობას აგრეთვე განხრახნული აქვს შეამციროს 1965-1966 საბიუჯეტო წლის სამხედრო ხარჯები.

ამრიგად, მომავალი წლის ბიუჯეტით საბჭოთა კავშირის სამხედრო ხარჯების შემცობა და ამერიკის შეერთებული შტატების სამხედრო ხარჯების მოსალოდნელი შემცობება გარკვეული დადებითი ღონისძიება საერთაშორისო დაძაბულობის შეწყვეტისათვის.

საერთაშორისო უშიშროებისათვის ბრძოლაში დიდი როლი უნდა შეასრულოს განვითარებული ერების ორგანიზაციამ — ამ დიდმნიშვნელოვან ფორუმამ, რომელშიც მონაწილეობს მსოფლიოს 115 სახელმწიფო. უკანასკნელ ხანს იყო ცდა ხელი შეეშალათ გენერალური ასამბლეის სესიანზე აქტუალური საერთაშორისო პრობლემების განხილვისთვის და ამის საბაზად გამოვიყენეს ფინანსური სიმძლავრე, რომლებიც განვითარებული ერების ორგანიზაციის შეგეგმათ თვით დასავლეთის სახელმწიფოთა მიზნით. საბჭოთა კავშირის მტკიცე იცავს განვითარებული ერების ორგანიზაციის, როგორც მშვიდობის შენარჩუნებისა და განმტკიცების საქმეში თანასწორუფლებიანი საერთაშორისო თანამშრომლობის ორგანიზაციის განმტკიცების პოზიციას. ამ ჩვენს კურსს მზარს უჭერს განვითარებული ერების ორგანიზაციის წევრი ბევრი სახელმწიფო.

შევიღონ განმტკიცების უშიშვნელოვანები პირობა ეკონომიური მშრომლის სიმამლად გარანტირება ევროპაში. ევროპის ხალხები გამუდმებით გრძნობენ, რომ საჭიროა განმტკიცდეს ევროპის უშიშროება და მიღწეულ იქნას შეთანხმება გერმანიის მშვიდობიანი მოწყობის შესახებ, რომლის უქონლობა განსაკუთრებით ცუდ შედეგებს ახდენს მთელ ვითარებაზე ევროპის ცენტრში და რასაც შეიძლება სერიოზული შედეგები მოჰყავს მომავალში.

მდგომარეობა კიდევ უფრო რთულდება იმის გამო, რომ დასავლეთში დაიწყო მზადება ნატოს მრავალპარტიული ატომური ძალების შექმნისათვის. რის მომასწავებელი იქნებოდა ასეთი გეგმების რეალიზაცია ეს იმის მომასწავებელი იქნებოდა, რომ ძირი გამოთხოვნილება ევროპის უშიშროებას, შემდგომ გაეროდებოდა ატომური იარაღი. იგი ვატიულოდ ხელში ჩაუვარდებოდა გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკას, სადაც რევანშისტები და მისტიციზმები დიდ ზეგავლენას ახდენენ საგარეოპოლიტიკურ კურსზე, მოითხოვენ მეორე მსოფლიო ომის შედეგების რევანშს, ევროპაში შექმნილი საზღვრების გადასინჯვას.

საბჭოთა კავშირი, ისევე როგორც სხვა სოციალისტური ქვეყნები, იბრძვის და კვლავაც მტკიცედ იბრძობს ნატოს მრავალპარტიული ატომური ძალების შექმნის წინააღმდეგ. თეოლისტებისა და შექმნილი ვითარებას, საბჭოთა მთავრობა იზარებს იმ აზრს, რომ ვიზანტისტული იქნება მოეწყოს კონსულტაცია ვარშავის ხელშეკრულების მონაწილე სახელმწიფოებსა, რომლებიც სარსებლებდ აზრან დაინტერესებულნი იყვნანაში უშიშროების უზრუნველყოფით.

საბჭოთა კავშირი თანმიმდევრულად უჭერს მზარს იმას, რომ საერთაშორისო სადავო საკითხები გადაიჭრას მშვიდობიანი გზით. ჩვენ მზარს ვუჭერთ მოსაპარაკებას დასავლეთის სახელმწიფოებთან და მზად ვართ დავეჯივებით და მოთმინებით ვცავთ სხვადასხვა პრობლემებს მორეგულდ უფლებათა პარტნიორობის, თვითნებური ქვეყნის ინტერესების მთელი თანამეგობრობის ინტერესებთან სწორი შესაბამის ნიშნით. ასეთი ურთიერთობა ადვილად როდი იქნება, იგი თავისთავად როდი წარმოიშობა. მაგრამ ჩვენ მტკიცედ ვართ დარწმუნებული, რომ სოციალისტური ქვეყნების მეგობრობა და შეკავშირება სულ უფრო განმტკიცდება რომ მათი პოლიტიკური და ეკონომიური თანამშრომლობა კიდევ უფრო მეტ სიმძლავრეზე იყოს.

ჩვენ დიდ მნიშვნელობას ანიჭებთ ყველა სოციალისტური სახელმწიფოს ფართო ეკონომიური ურთიერთობის შემდგომ განვითარებას. რაც უფრო იზრდება მომემ ქვეყნების ეკონომიური თანამშრომლობა, მით უფრო სრულად იყენებენ ისინი სოციალიზმის მსოფლიო სისტემის დამაბასთავებელ უპირატესობას. ამას მომხმარებელი სერიოზული მუშაობა სახალხო-სამეურნეო გეგმები კორორდინაციისა და წარმოების სეკვილიზაციისათვის, რაც წარმოებს სოციალისტური ქვეყნების საერთაშორისო ეკონომიური ორგანიზაციაში — ეკონომიური ურთიერთდამხმარების საბჭოში. ფართოდდება საგარეო ვაჭრობა ეკონომიური ურთიერთდამხმარების საბჭოს წევრ ქვეყნებს შორის.

არის კარგი პერსპექტივა იმისათვის, რომ ყოველმხრივ განვითარდეს ეკონომიური თანამშრომლობის სოციალისტურ ქვეყნებს შორის. ამ თანამშრომლობის შედეგები სულ უფრო მეტ სარგებლობას მოუტანს მის მოსახლეობას და ხელს შეუწყობს სოციალიზმის მსოფლიო სისტემის განმტკიცებას.

შემიღია მოგახსენიოთ, ამხანაგო, რომ ჩვენს პარტიასა და საბჭოთა მთავრობას თავიანთ პირველხარისხოვან ამოცანად მიანიჩანთ ყოველი ღონე იმარონ, რათა განამტკიცონ სოციალისტური თანამეგობრობის ერთიანობა და შეკავშირება მარქსიზმ-ლენინიზმის პრინციპებსა საფუძველზე.

ამხანაგო დებუტატები! ყველა საფუძველი გვაქვს ვთქვათ, რომ საბჭოთა კავშირის ატომური ტრეტი და გვეზნას საერთაშორისო ასანაზრებზე განუწყვეტებლად იზრდება. ჩვენი სახელმწიფოს ხმას ყურს უდებენ ყველგან. საბჭოთა საგარეო პოლიტიკა წარმოადგენს ყვეტეს დიდ და პასუხსაგებ ამოცანას. იგი აქტიურად უწყობს ხელს-მშვიდობის შენარჩუნებას, უზრუნველყოფს საბჭოთა ხალხისათვის შესაძლებლობას მშვიდობიანი პირობებში იმუშაოს კომუნისტური საზოგადოების შესაქმნელად.

ჩვენი ძალები მრავალდებნიან და იზრდებიან. სსრ ცენტრალური კომიტეტის და ის წლის ოქტომბრისა და ნოემბრის პლენუმების გადაწყვეტილებებმა იმას ფართო შესაძლებლობები დასახა, რომ ყველა საბჭოთა ადამიანი შემუშავებული ინიციატივა გამოიჩინოს და აქტიური მონაწილეობა მიიღოს კომუნისტურ მშენებლობაში.

1965 წლის სახალხო-სამეურნეო გეგმა — მიღწეულს უკანასკნელი წლის გეგმა — იქნება კიდევ ერთი წინაგადადგმული ნაბიჯი იმ მიზნების მისაღწევად, რომლებიც კომუნისტურმა პარტიამ დაუსახა ჩვენი ხალხს. ეს გეგმა ეყრდნობა მტკიცე და რაულად სამეურნეო და ეკონომიკური ამაღლების უწყალოდ საფუძველზე დასაბუთებულ საწარმოო-სამეურნეო საქმიანობისა და საბჭოთა მეურნეობების მუშაობას, მთელ საბჭოთა ხალხს. ჩვენი პარტიის ცენტრალური კომიტეტი და საბჭოთა მთავრობა დარწმუნებული არიან, რომ კომუნისტური პარტიის გარშემო მჭიდროდ შეკავშირებული ჩვენი ხალხი მთელ საბჭოთა და ცოდნის მოახარის იმას, რომ გადაჭრას, თავისი შრომითი წარმატებით განახორციელოს ეს ამოცანები.

(ამბ. ა. ნ. კობიჯინის მოხსენება დებუტატებმა დიდ ურთედებით მოსმინეს. მისი სიტყვის დროს არა ერთხელ გაისმა ტაშო).

მეორე მსოფლიო დღიად აღმოვატოვა კონკრეტული შედეგები ამდებია, რომლებიც აფრიკის კოლონიური დამოუხმების ისტორიის ყველაზე სამარცხვინო ფურცლებს მო-

გვაგონებს. საბჭოთა მთავრობამ და ჩვენი ქვეყნის სახელმწიფოებრიობამ გადაჭრით დაემეს ბელადები და მარცხიანი შეერთებული შტატების ინტერვენციის წინააღმდეგ. საბჭოთა მთავრობა ურთედებით ადვილდებს თვალს ამბების განვითარებას კავშირის ზღვის რაიონში, სამხრეთ-აღმოსავლეთ აზიასა და მსოფლიოს სხვა რაიონებში, სადაც აგრესიული იმპერიალისტური ქრეების მოქმედება ამაღლებს ვითარებას. საბჭოთა კავშირი აცხადებს, რომ ვერ იქნება გულგრილი მომეტ სოციალისტური ქვეყნების — ვიეტნამის დემოკრატიული რესპუბლიკისა და კუბის რესპუბლიკის ბედისადმი. იგი მზად არის გაუწიოს ამ ქვეყნებს საჭირო დახმარება, თუ აგრესორებმა ვაბედეს და ხელი აღმართეს მათ წინააღმდეგ.

ხშირად გვესმინა დასავლეთის სახელმწიფოთა ხელმძღვანელები მოღვაწეობის განცხადებანი, რომ მათ სურთ საერთაშორისო დაძაბულობის შეწყვეტა, სსრ კავშირთან ურთიერთობის გაუმჯობესება, სახელმწიფოთა ურთიერთი ნდობის განმტკიცება. ასეთ განცხადებებს მხოლოდ მივესალმებით, რომ მათ არ ეწინააღმდეგებოდის იმავე დასავლეთის სახელმწიფოთა პრაქტიკული მოქმედება. არ შეიძლება საბჭოთა კავშირთან ურთიერთობის გაუმჯობესების იმედი აღკვეთდეს და ამავე დროს სახელმწიფო პრეზიდენტების პოლიტიკას ახორციელებდეს მსოფლიოს სხვა რაიონებში. საბჭოთა მთავრობა ამაყრად და გარკვევით აცხადებს: საერთაშორისო დაძაბულობის შეწყვეტის ნაყოფით უნდა სარგებლობდეს ყველა სახელმწიფო, ვისი მეგობარიც უნდა იყოს და სადაც უნდა მდებარეობდეს იგი — ევროპაში, აზიაში, აფრიკაში თუ ლათინურ ამერიკაში.

ჩვენ შეგვიძლია ეყავოფილებით ვთქვათ, რომ საბჭოთა კავშირს მტკიცე მეგობრული ურთიერთობა აქვს აზიასა და აფრიკის მეტ წილ დამოუკიდებელ სახელმწიფოებთან, სადაც ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობა წლითწლით სულ ახალ წარმატებებს აღწევს. აფრიკის კონტინენტზე ჩვენ გვყავს კარგი მეგობრები: სახალხო ალირი, არაბთა განვითარებული რესპუბლიკა, ვანა, გენერა, მალი და სხვა ქვეყნები. წლითწლით სულ უფრო ფართო და ნაყოფიერი ხდება ჩვენი ურთიერთობა ინდოეთთან ინდონეზიასა და ცილიბონთან. გობსედება ჩვენი ურთიერთობა ლათინურ ამერიკის ზეგარეო ქვეყნებთან.

ამხანაგო დებუტატები! ჩვენი ყველაზე ახლობელი მეგობრები და თანამოსაგრენი კომუნისტური იდეების განმარცხებისათვის, მთელი მსოფლიოს მშვიდობისათვის ბრძოლაში არიან სოციალისტური ქვეყნები. სოციალისტური თანამეგობრობაში შექმნილია ახალი ტიპის საერთაშორისო ურთიერთობა